

Jan Pavel II. při generální audienci 17. června 1998

Duch svatý a Letnice

Při poslední večeři řekl Ježíš apoštolům: Ale říkám vám pravdu: Je to pro vás dobré, abych již odešel. Jestliže neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám (J 16,7). Večer o Ježíškových Velikonocích se zjevil jedenácti shromážděným ve večeřadle, dechl na ně a řekl: Přijměte Ducha svatého (J 20,22). Padesát dní poté o Letnicích se v konečném projevu naplnilo to, co se stalo ve stejném večeřadle již o Velikonocích. Kniha Skutků apoštolských nám zachovala popis té události (srov. Sk 2,1-4). Když se zamyslíme nad tímto textem, můžeme pochopit něco z tajemné totožnosti Ducha svatého.

Důležité je především pochopit souvislost mezi židovským svátkem letnic a prvními Letnicemi křesťanskými.

Původně byly letnice svátkem sedmi týdnů (srov. Tb 2,1), svátkem žní (srov. Ex 23,16), kdy se Bohu obětovaly prvotiny z obilí (srov. Nm 28,26; Dt 16,9). Postupně nabyl svátek nového významu: stal se svátkem smlouvy, kterou Bůh uzavřel se svým národem na hoře Sinaj, když dal Izraelitům svůj zákon.

Sv. Lukáš vypráví o Letnicích jako o svátku "teofanie" - Božího zjevení, analogického k onomu zjevení na hoře Sinaj. (srov. Ex 19,16-25): mohutný hukot, silný vítr, ohnivé jazyky. Poselství je jasné: Letnice jsou nový Sinaj, Duch svatý je nová smlouva, je darem nového zákona. Výstižně popisuje tento vztah sv. Augustin: "Je zde velké a obdivuhodné tajemství, bratři: v den Letnic židé přijali zákon psaný Božím prstem a ve stejný den přichází Duch svatý." (Serm. Mai 158,4) A východní otec Severán z Gabaly poznamenává: "Bylo vhodné, že v den, kdy byl dán starý zákon, ve stejný den byla dána milost Ducha svatého." (Cat. in Act. Apost. 2,1)

Tak se naplňuje slib daný otcům. Čteme u proroka Jeremiáše: Toto bude smlouva, kterou uzavřu s Izraelovým domem po těchto dnech, praví Pán: Vložím zákon do jejich duše, zapíšu jim ho do srdce (Jer 31,33).

A u proroka Ezechiela: Dám vám nové srdce, vložím do vás nového ducha, odejmu vám srdce z kamene a dám vám srdce z masa. Vložím do vás svého Ducha a způsobím, že budete žít podle mých přikázání, že budete žít podle mých přikázání, a dám vám, abyste ostříhali a uskutečňovali mé zákony (Ez 36,26-27).

Jakým způsobem Duch svatý ustanovuje novou a věčnou smlouvu? Tím, že odstraňuje hřích a navrácí do lidského srdce Boží lásku. Vždyť zákon Duchu, který dává život v Ježíši Kristu, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti (Řím 8,2). Mojžíšský zákon ukládal povinnosti, ale nemohl změnit srdce člověka. Bylo zapotřebí nového srdce, a právě to je to, co Bůh nabízí v síle vykoupění, které způsobil Ježíš. Otec nám odnímá naše kamenné srdce a dává nám srdce z masa, jako je ono Kristovo, oživované Duchem svatým, který v něm jedná, působí skrze lásku (srov. Řím 5,5). Na základě tohoto daru se ustanovuje nová smlouva mezi Bohem a lidstvem. Svatý Tomáš důrazně potvrzuje, že sám Duch svatý je Nová smlouva a působí v nás lásku, naplnění zákona (srov. Comment, in 2 Kor 3,6).

Narozeniny a podstata Církve

O Letnicích sestupuje Duch svatý a rodí se Církev. Církev je společenství těch, kteří jsou znovuzrozeni z vody a Ducha, jak čteme v evangeliu sv. Jana (srov. J 3,35). Společenství věřících není výsledkem svobodného rozhodnutí věřících; u jeho vzniku je především dobrovolná iniciativa Boží Lásky, která se nabízí v daru Ducha svatého. Souhlas víry s tímto darem lásky je odpověď na milost, ale sám je probuzen milostí. Mezi Duchem svatým a Církví proto existuje hluboký a nezrušitelný svazek. Sv. Irenej k tomu říká: "Kde je Církev, tam je také Boží Duch, a kde je Duch Páně, tam je Církev a veškerá milost." (Protí heret. 3,24,1) Chápeme tedy smělý výrok sv. Augustina: "Máme tolik Ducha svatého, jak milujeme Církev." (In Io. 32,8)

Vyprávění o letniční události zdůrazňuje, že se rodí všeobecná Církev: to je smysl výběru národů: Partové, Médové, Elamité... (srov. Sk 2,9-11), které naslouchají prvnímu kázání apoštola

Petra, Duch svatý je darován všem lidem a všem rasám a národům a uskutečňuje v nich novou jednotu mystického Těla Kristova. Sv. Jan Zlatoústý si všímá společenství, které vyvolává Duch svatý, na tomto konkrétním pozorování: “Ten, kdo bydlí v Římě, ví, že obyvatelé Indie jsou jeho údy.” (In I., 651; Pg 59,361)

Dar Boží důvěrné přítomnosti

Ze skutečnosti, že Duch svatý je novou smlouvou, vyplývá, že dílo třetí osoby Nejsvětější Trojice spočívá v tom, že zpřítomňuje zmrtvýchvstalého Krista a s ním i Boha Otce. Duch uskutečňuje svou spásonosnou činnost tím, že nám zprostředkuje Boží přítomnost. V tom právě spočívá nová a věčná smlouva: nyní se Bůh stal dosažitelným pro každého z nás. Každý, od nejmenšího až po největšího (srov. Jer 31,34), je obdařen v určitém smyslu přímým vědomím Pána, jak čteme v prvním listu sv. Jana: Co se týká vás, ono pomazání, které jste od něho přijali, zůstává ve vás, a nepotřebujete, aby vás někdo poučoval. Ale jako toto pomazání vás poučuje o všem, takže je to pravda a není to lež, tak zůstávejte v něm, tak jak vás poučuje (1 J 2,27). Tak se naplňuje slib, který dal Ježíš svým učedníkům při poslední večeři: Utěšitel, Duch svatý, kterého vám Otec pošle v mém jménu, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl (J 14,26).

Díky Duchu svatému se naše setkání s Pánem uskutečňuje i ve všedním oděvu a v synovské atmosféře, v přátelském “tváří v tvář”, a tak zakoušíme Boha jako Otce, Bratra, Přitele a Snoubence. To jsou Letnice. To je Nová smlouva.

Bolletino Vaticano

Mezititulky a zvýraznění redakce Světla

Příští eucharistický kongres

Z promluvy k Anděl Páně 14. června 1998

S potěšením myslím na cestu k Jubileu r. 2000 jako na velké procesí Božího těla, které vyvrcholí Světovým eucharistickým kongresem v rámci Milostivého léta. Každou neděli se církevní společenství shromažďuje kolem Eucharistie, svátosti vykupitelské oběti Kristovy, ustanovené při poslední večeři. Ale úcta křesťanského lidu k tomuto ústřednímu tajemství víry pociťovala před sedmi stoletími potřebu uvést v život zvláštní svátek, při kterém by mohla v plnosti projevit svůj kult úcty a adorace Tělu a Krvi Páně, zdroje a vrcholu života Církve. Zvláštním a tradičním výrazem eucharistické úcty jsou průvody s Nejsvětější svátostí, které se dnes pořádají v místních církvích ve všech částech světa. Ony jsou zvláště výmluvným znamením skutečnosti, že Ježíš Kristus, který zemřel a vstal z mrtvých, dále prochází po cestách tohoto světa svou putující přítomností vede pochod křesťanských generací: živí víru, naději a lásku, posiluje ve zkouškách, podporuje při úsilí o spravedlnost a mír.

14. neděle v mezidobí - cyklus C

Ovce mezi vlky

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebi

Lekce, kterou dnes Ježíš připravil pro své učedníky, je velmi závažná. Neměl bys na ní scházet. Pán shromažďuje kolem sebe ty, kteří jsou ochotni vstoupit do jeho školy. Je to škola praktického apoštolátu. Zatím jich Pán vybral několik desítek, ale sám říká, že je to málo. Jeho žeň potřebuje mnoho dělných rukou. Přidruž se k jeho posluchačům. I kdyby tě neposlal spolu s ostatními do každého města a místa, potřebuješ vědět, o jaké dělníky máš prosit, a také, jak máš jeho dělníky přijímat ve svém domě. Pros však předem Ducha svatého, abys nepřeslechl, kde je tvoje místo.

Ježíš hned na úvod zdůrazňuje, že posláni jeho dělníků je náročné a obtížné. Představa, že

tě budou ve světě čekat s otevřenou náručí, je zcela mylná. Prostředí, do kterého máš jako Jeho posel vstoupit, je svým dosavadním postojem nepřátelské. Pán tě výslovně upozorňuje, abys nespolehal na množství slov, na snahu vmluvit se předem do lidské přízně. Tvým úkolem není uzavřít za cenu ústupků falešný mír mezi ovce a vlky, nýbrž předat pravý Kristův pokoj těm, kteří jsou pro něho otevřeni.

Ale i mezi vlky máš vstoupit jako ovce. Jak si má tedy počínat ovce mezi šelmami? Není to riskantní? Můžeš se toho odvážit tehdy, když si uvědomíš, kdo tě posílá. Zapomeň na to, kdo jsi, nestarej se, čím by ses sám vybavil, vyzbrojil a zabezpečil. Nebudeš přece vystupovat svým jménem. Jdeš pouze do míst, kam chce přijít sám Ježíš, a Ježíš se chystá právě k těm, kdo jej opravdu potřebují. Tím, že poslechněš a půjdeš, staneš se součástí velkého Božího plánu: Hospodinova ruka se na tobě ukáže. Ten, který chce na zem přivalit své blaho jako řeku, jako rozvodněný potok, postará se o to, aby nikde, kde On tě potřebuje, ani tobě nechybělo to, co potřebuješ. Být Ježíšovým apoštolem, to není zaměstnání, jeden ze způsobů, jak se uživit. Máš mít před očima jedinou starost: Předávat Kristův pokoj a ohlašovat, třeba do omezení, že se přiblížilo Boží království.

Musíš však počítat s tím, že se potkáš také s lidmi, na kterých Kristův pokoj nemůže spočinout. Neztrácej ze zřetele, že jde o setkání dvou protichůdných světů, mezi kterými není možná shoda. Ty nejsi kompetentní vybírat z Ježíšova poselství jen to, co by mohlo být pro všechny přijatelné. Jsi poslán mezi vlky, aby jim přinesl celého, nezkresleného Krista, nikoliv aby sis nakonec sám odnášel jejich ducha. Pán požaduje výslovně, aby bylo z tvého jednání každému zcela jasné, že se smýšlením a způsobem života tohoto světa nemáš nic společného: naopak, máš dbát, aby pranic z jeho ducha na sobě neulpělo. Celá tvá chloubka je pouze v kříži našeho Pána. Svět pro tebe musí být ukřížován, stejně tak jako ty světu. A těm, kteří tě odmítnou, protože jsi celý Kristův, musí být jednoznačně připomenuto, že jsou na scestí a že se vystavují velkému nebezpečí.

Pán tě ovšem pošle do míst, o kterých ví, že jsou tam srdce, která hladovějí, hledají a čekají na Boží dar. Kolik jich bude? Tisíc, sto, dvacet, nebo jenom jedno? To není tvoje starost. Není tvým úkolem ovládnout situaci, nevymýšlej, jak na všechny vyzrát. Ztrácel bys čas, který potřebuješ, abys těm, jejichž dům i srdce jsou Bohu otevřeny, prokázal jménem Páně co nejvíc dobrodiní. Bude-li toho zapotřebí a dáš se Pánu beze zbytku k dispozici, tak aby mu nepřekážela tvá ješitnost a pýcha, může tě využít i k tomu, čemu se říká zázrak.

Největší zázraky se ovšem odehrávají v srdcích osvobozených z moci démonů, kteří se musí podrobit nikoliv tobě ani tvému slovu, ale jedině Ježíšovu jménu. I ty vděčíš jen Jemu, že jsi Jeho. Čím sis zasloužil, že k tobě přišel kdysi Jeho posel a našel tvoje dveře otevřené? Není ta milost dostatečných důvodem, aby ses pro Jeho království teď beze zbytku rozdal? Skutečnost, že můžeš mít nyní i na věčnosti místo po Ježíšově boku, je důvodem k tak velké radosti, že nemáš vůbec zapotřebí, abys ji hledal jinde, dokonce ani ne v tom, že budeš počítat své úspěchy, jak se ti daří přemáhat všechnu moc nepřítelů.

A proto se srdcem naplněným milostí jdi beze strachu mezi vlky. Neboj se vyprávět jim o té radosti, která tě potkala tak nezaslouženě: Pojd'te a pozorujte Boží skutky, chci vám vyprávět, co Pán prokázal mé duši. Neodmítl mou prosbu a neodňal mi svoji lásku.1) Ať z tvých úst přetéká, čeho je srdce plno. Je tomu doopravdy tak a bude tomu tak, i kdyby se ti všichni vysmáli. Již jenom to, že máš důvod i odvahu, abys radostně chválil Pána, je jasným dokladem, že Boží království se přiblížilo. Kdo by se bál? Kdyby tě za to třeba ukamenovali, půjdeš tam, kde je již zapsáno tvé Jméno.2)

Pane, jak úžasná jsou tvoje díla! Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, nechť opěvuje tvoje svaté Jméno!

Bratr Amadeus

1) srov. resp. žalm 66

2) tamtéž

Ochraň jeho srdce před světem...

P. Engelbert Recktenwald

Ježíši, nejvyšší Veleknězi, skryj kněze v ochraně svého Nejsvětějšího Srdce, kde mu nikdo nemůže uškodit. Uchovej neposkvrněné jeho posvěcené ruce, které se denně dotýkají Tvého svatého Těla. Uchovej čisté jeho rty, které jsou zvlaženy Tvou drahocennou Krví. Ochraň před poskvrnou světa jeho srdce, které je poznamenáno pečetí Tvého slavného kněžství. Dej, ať roste v lásce a věrnosti k Tobě a chraň jej před nákazou světa. Dej mu spolu s mocí proměňovat chléb a víno také moc proměňovat srdce. Žehnej jeho práci, ať přináší hojné ovoce, a dej mu jednou korunu věčného života.

(Sv. Terezie od Ježíška)

Modlitba sv. Terezie obsahuje v kostce celé katolické učení o kněžství. Svěťice činí trojí výpověď o podstatě kněžství:

1. Kněz patří Ježíši (ochraň své kněze).
2. Jeho srdce nese pečeť.
3. Má moc proměňovat chléb a víno.

Kněz patří Ježíši

Kněžským svěcením je kněz dán zvláštním způsobem do vlastnictví Ježíši, je mu zasvěcen. Kněžství jednotlivého kněze není nic jiného než účast na velekněžství Ježíše Krista. Stav zasvěcení Bohu vyjadřuje posvátnost kněžství, jeho objektivní svatost. Tak jako posvátné předměty, např. mešní kalich je posvěcením vyňat z profánního užívání a vyhrazen pro bohoslužbu, tak také kněz je osobou zasvěcenou jednou provždy zcela a bezvýhradně Bohu. Představa kněžství “na určitý čas” nebo jako “vedlejšího zaměstnání” odporuje zcela zásadně podstatě kněžství. A tak jako posvátný předmět je profánním použitím znesvěcen, tak také kněz může hřešit proti své objektivní svatosti a proti stavu svého úplného zasvěcení Bohu. Např. hřích proti čistotě je vždy u kněze současně těžkým proviněním proti ctnosti nábožnosti, tedy proti účtě k Bohu.

Kněžské srdce nese pečeť

Církev hovoří o “svátostném znamení”, které je duši vtisknuto. Tridentýský koncil prohlásil dogma o tomto svátostném charakteru jakožto nezrušitelném (signum quoddam spirituale et indelebile DS 1609). Tím je kněz knězem navěky. Tzv. laicizací může být zproštěn svých kněžských povinností a práv, ale zůstává nicméně navěky knězem bez ohledu na to, zda bude spasen, nebo zavržen.

Kněz má moc proměňovat

Moc proměňovat (potestas consecrandi) je nejpodstatnější a nejpřednější duchovní moc kněze. Proměněním chleba a vína na Tělo a Krev Ježíše Krista naplňuje kněz tajemství, do kterého Pán vložil nejvíce své lásky. Obnovováním oběti na kříži spolupracuje kněz nejvnitřněji na věčném úradku Boží lásky vykoupit lidstvo.

Tato podstata je knězi udělena skrze kněžské svěcení. Na ní se zakládá jeho kněžská důstojnost. Tomuto kněžskému bytí jakožto daru odpovídá úkol vést odpovídající svatý život. Kněz se musí stát osobní svatostí hoden své důstojnosti. K tomu potřebuje božskou milost, o kterou prosí sv. Terezie ve své trojí modlitbě. Nejdříve prosí Pána, aby uchránil kněze ve svém Srdci od každé úhony. Další trojí rozvinutí této prosby o ochranu ukazuje, že tato škoda spočívá ve ztrátě čistoty. Proto prosí Pána, aby chránil jeho ruce, jeho rty a jeho srdce. Kněz tedy musí být čistý ve svém jednání, mluvení a myšlení. Srdce je podle biblického chápání středem myšlení, tedy nejvnitřnějšího smýšlení (srov. Mt 15,19). Zde požívá sv. Terezička ten nejsilnější

výraz pro čistotu: čistota srdce může být poskvrněna nejen hříšností, ale již pozemskostí. Kněžské srdce má být nebeskou svatyní, zcela zasvěcenou božské lásce, ke které nemá přístup nic pozemského. Tato láska a nezlomná věrnost Pánu musí být podle další prosby nejen uchráněna, nýbrž musí vzrůstat. V prosbě o ochranu kněžského srdce před nákazou světa je osvěžující jednoznačnost biblického použití slova “svět”. Pomysleme jen na prosbu samého Pána při jeho řeči na rozloučenou: Oni nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa (J 17,9.16). Žádná řeč o nějakém otevírání se světu nebo o nějakých taktických manévrech, jak se má kněz co nejlépe přiblížit světu. Účinnost kněžské práce nezávisí vůbec na používání světských metod nebo na sklánění se před očekáváním a názorovým diktátem světa, nýbrž na obdivuhodné moci proměňování, tak jak je tomu s chlebem a vínem: proměňování srdcí. I toto proměňování musí být darováno shůry. Nejedná se tu o výsledek zdařilé církevní náborové kampaně, nýbrž o obdivuhodnou proměnu srdce kamenného na srdce z masa (srov. Ez 11,9). Na tomto božském díle závisí vykoupení. Kněz jako schopný nástroj může při tom spolupůsobit jen tehdy, když je sám zcela prostupný pro Boží působení, když tedy nic pozemského nebrání v jeho srdci a v jeho životě působení božské milosti. Když pak dosáhne “koruny věčného života”, odmění jej Bůh svou vlastní milostí, kterou mu daroval a kterou mu nyní přičte jako zásluhu. Proto je kněz tím, kdo musí nejvíce proniknout do Ježíšovy lásky, a proto může tuto lásku nejlépe vyzařovat, když se stane čistým kanálem božského působení.

Překl -lš-

Všechny vody řeky Labe nevystačí na slzy, kterých je zapotřebí na oplakávání spouště, kterou způsobila reforma. Je to utrpení, na které není léku.

Philipp Melanchthon: Epistole, IV, 100

Je to strašné, když musíme konstatovat, že tam, kde bylo dříve všechno klidné a tiché, kde vládl mír, povstalo nyní všude v celé zemi tolik svůdných sekt. Musím konstatovat, že moje učení přivodilo velké pohoršení. Ano, nemohu to popřít. Často mě to děsí, když mi mé svědomí vyčítá, že jsem rozvrátil dřívější stav církve, která tak klidně a pokojně existovala pod papežstvím.

Martin Luther před smrtí v dopise Zwinglimu

Každému z vás říká Kristus: Já tě posílám!

Z projevu Jana Pavla II. k mládeži v Manile 14.12.1995

Synové a dcery, Kristus a Církev volají ke všem mladým lidem všech kontinentů: k mladým na Blízkém východě, ve východní a západní Evropě, v Severní, Střední a Jižní Americe, v Africe. Každému z vás Kristus říká: “Já vás posílám!”

Proč vás posílá? Protože muži a ženy na celém světě, od severu na jih a od východu na západ touží po pravé svobodě a naplnění. Chudí hledají spravedlnost a solidaritu, utlačovaní hledají svobodu a důstojnost, slepí hledají světlo a pravdu (srov. Lk 4,18). Vy nejste posláni, abyste hlásali abstraktní pravdu. Evangelium není žádná teorie ani ideologie. Evangelium je život! Vaším úkolem je vydat svědectví tohoto života, života od Boha přijatých synů a dcer. Ať už to moderní člověk ví nebo ne, potřebuje tento život, jako před dvěma tisíci lety potřebovalo lidstvo Kristův příchod a jako budou lidé Ježíše Krista potřebovat až do konce časů.

Proč jej potřebujeme? Protože Kristus zjevuje pravdu o životě, o člověku a o osudu člověka. Ukazuje nám naše místo před Bohem jakožto tvorů a hříšníků, jakožto vykoupených jeho smrtí a jeho zmrtvýchvstáním při našem putování od Otcova domu. Učí nás základnímu přikázání lásky k Bohu a k bližnímu. To spočívá v tom, že neexistuje žádná spravedlnost a žádná solidarita mimo Desatero, které bylo zjeveno Mojžíšovi na hoře Sinaj a které Pán potvrdil ve svém horském kázání (srov. Mt 5,3-12) a v rozmluvě s mladým mužem (srov. Mt 19,16-22).

Pravda o člověku, kterou moderní svět tak těžko chápe, je to, že jsme stvořeni podle obrazu

Božího (srov. Gen 1,27), a právě v tom, nezávisle na jakýchkoliv jiných úvahách, spočívá nedotknutelná důstojnost každé lidské bytosti bez výjimky od okamžiku početí až do přirozené smrti. Ale ještě více je pro moderní kulturu nesrozumitelné, že tato důstojnost, která vychází již z tvůrčího aktu Božího, byla dále nesmírně povýšena vtělením Božího Syna. To je poselství, které máte zvěstovat modernímu světu: zvláště nešťastným, vyděděncům a těm, kteří trpí rukou jiných lidí. Každému musíte říct: “Podívej se na Ježíše, abys viděl, kým jsi v Božích očích!” (...)

Jak vás posílá? Neslibuje ani meč, ani zlato, ani moc, ani nic z toho, co představují současné prostředky sociální komunikace s takovou přitažlivostí. Dává vám místo toho milost a pravdu. Posílá vás mocí poselství o svém velikonočním mystériu, s pravdou o kříži a zmrtvýchvstání. To je všechno, co vám dává, a to je také všechno, co potřebujete.

Ta milost a pravda vám dodají stále rostoucí odvahu. Následování Krista vyžaduje odvahu. Apoštolové, mučedníci, celé generace misionářů, svatých a vyznavačů - známých i neznámých celému světu - ti všichni měli sílu stát pevně tvář v tvář nepochopení a nepřátelství. Křesťané platili cenu za věrnost, a to je bezpečný pramen důvěry pro Církev.

A tak se vracím k původní otázce: Co očekává Církev a papež od mladých lidí? Že budou vydávat svědectví o Kristu...

Překl. -lš-

P. Antonín Maria Schwartz

Jedním ze tří Božích služebníků, kteří byli v neděli 21. června připočteni ve Vídni mezi blahoslavené, je velký ctitel Božského Srdce Páně P. Antonín Maria Schwartz (1852-1929), zakladatel kongregace kalasantínů. Spolu s ním byli blahořečeni premonstrát Jakub Kern a sestra Restituta Kafková.

P. Antonín se narodil jako čtvrtý z třinácti dětí 28. února 1852 v Badenu nedaleko Vídně. Když mu bylo 15 let, zemřel mu otec a o rok později prošel těžkou krizí, kterou však sám nikdy blíže nepopsal. Za své náhlé obrácení děkuje Božskému Srdci Páně, jak nepřestával zdůrazňovat. V r. 1869 vstoupil do noviciátu k piaristům, kde poznal ducha jejich zakladatele, sv. Josefa Kalasanského (1556-1648). Po maturitě mu představení doporučili, aby klášter opustil, protože očekávali jeho zrušení v rámci tzv. “kulturního boje”. Antonín odešel do vídeňského kněžského semináře. Zde začal jeho boj proti vlažnosti a prostřednosti. Založil Sdružení milovníků Božského Srdce, jehož členové se zavázali zachovávat domácí řád s úplnou důsledností a láskou. Všechno očekával s důvěrou od Božského Srdce Páně: “Můj Ježíši, Tvé Srdce je propastí lásky. Čím více o Tobě rozjímám, tím více Tě musím milovat a tím větší je moje touha po Tobě. Duše zakouší nerušenou blaženost. Pohled' na mne, chci být jen Tvůj, zcela Tvůj, a mimo Tebe nemohu najít ani klid, ani štěstí.”

Toto společenství s Kristem bylo kořenem jeho apoštolského působení. 9. prosince 1873 se zasvětil Panně Marii a přijal jméno Maria jako své druhé jméno. 25. června 1875 jej kardinál Othmar von Rauscher vysvětil na kněze. Po krátkém působení ve funkci kaplana se obrátil zcela k sociálním problémům a začal aktivně podporovat učně a dělníky.

Sv. Josef Kalasanský se stal jeho osudem. Tento španělský kněz založil kromě školního řádu piaristů r. 1617 první bezplatné základní školy v Evropě a musel pro to vytrpět mnoho pomluv a urážek.

P. Schwartz přijal kalasanské povolání jako řešení otázek své současnosti. Chudí 19. století, to byli učni a dělníci. Založil 1882 “Katolické sdružení učňů pod ochranou sv. Josefa Kalasanského”. R. 1886 jej kardinál Ganglbauer zcela uvolnil pro práci mezi učni. P. Antonín Maria Schwartz viděl zcela jasně: obnova společnosti musí začít u dělníků a také u učňů. Ví však také, že každá obnova společnosti “musí vyjít ze Srdce Spasitelova a ze srdce lidí”. Proto se tak zajímal především o srdce mladých dělníků.

Oficiální duchovní péče o učně začala v 6. vídeňském okrsku na Dlouhé ulici č. 7. K tomu založil 24. listopadu 1886 Kongregaci zbožných dělníků sv. Josefa Kalasanského. Domovy pro

učně, zajištění míst pro výuku, sdružení, týdenní shromáždění, přednášky, kursy, divadlo a hudba, to vše bylo součástí a náplní nové kongregace.

R. 1897 následoval další domov sv. Josefa v Reinlově ulici. V roce 1926 získali kalasintini papežské schválení od Pia XI.

P. Antonín Maria Schwartz zemřel v pověsti svatosti v kruhu svých spolubratří 15. září 1929. P. Antonín je velkým vzorem aktivního křesťanství a apoštolátu mezi uční a dělníky.

M. L. Gogelli

Úmysly Apoštolátu modlitby

Úmysl všeobecný:

At' v rodinách vládne duch pokoje a věrnosti

Na úvod několik citátů z tisku.

“Naše civilizace je nemocná. Morální úpadek společnosti se prolíná do všech sfér lidského života. Je pošlapána řada hodnot, bez kterých je vlastně odsouzena k sebezničení...”

“Pátý biskupský synod v Římě (1980) konstatoval, že se v náboženské a teologické výchově nepřipisuje rodinám takový význam, jaký by si zasloužily. Až příliš zdůrazňujeme např. péči o nová kněžská povolání, ale neúměrně málo nás zajímá jako křesťany život v našich křesťanských rodinách, odkud mají vycházet i noví kněží.”

“Někdy máme pocit, že se rodinný život v dnešní době v podstatě rozpadá. Mnohdy se nám zdá, že rodina je místo, kde se muž a žena pravidelně hádají, kde děti jsou vydány na pospas ulici, a když dorostou, požadují rodičovský byt zpravidla samy pro sebe.”

Biskupský synod vyzval křesťanské rodiny k “morální změně”. Spotřebitelské sobectví má být nahrazeno odpovědností vůči bližnímu i vůči Bohu. Oženit se, to znamená mít jednou tolik povinností a polovinu práv.

Apoštol Pavel píše křesťanům do Efesu: “Muži, každý z vás at' má svou ženu rád, jako si Kristus zamiloval církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil očistnou koupelí a slovem” (Ef 5,25-26). Ježíš Kristus je snoubenec, církev je jeho snoubenka (2 Kor 11,2). Církev má všechno od Krista. Když Pavel píše “vodní očistnou koupelí”, naráží na zvyk ve starém Orientě, že se nevěsta před svatbou vykoupala. Apoštol to uvádí na obraz křtu. Ten očisťuje od každé poskvrny duchovní. “Tím si chtěl církev připravit zářící, bez poskvrny, vrásky nebo čehokoli takového, ale aby byla svatá a bez vady. Tak také muž má mít svou ženu rád jako vlastní tělo. Kdo má svou ženu rád, projevuje tím lásku sám sobě. Nikdo přece nemá v nenávisti vlastní tělo, ale naopak: dává mu jíst a přeje mu. Tak i Kristus jedná s církví, protože jsme údy jeho těla. Proto opustí člověk otce i matku a přilne ke své manželce a z obou dvou se stane jedna bytost. Toto tajemství je veliké důležitosti: chci říci, že se uplatňuje na Kristu a církví. A proto každý z vás měj rád svou ženu jako sám sebe...” (Ef 5,27-33). Bůh předobrazuje prvním manželstvím budoucí vztah svého vtěleného Syna ke společnosti jím vykoupených věřících, totiž k církví. Věc na pohled obyčejná a lidská skrývá v sobě posvátné tajemství. Znázorňuje těsný životní vztah mezi Kristem a církví. Proto je nutné manželství chránit. Jak?

H. Holejšovská kdysi napsala v Lidové demokracii: “Ponorka. Má plášť z oceli, vanadia, iridia, titanu. Je to krásný plášť. Přesto je ponorka křehká. Lze ji potopit jediným granátem. Úderem kýlu cizí lodi.

Uvnitř ponorky je nutno vytvářet a udržovat vyrovnanou atmosféru. Lidé se musí navzájem chovat tak, aby se jeden druhého nedotkli. Jednají citlivě, nezvyšují hlas. Platí to zejména pro velitele ponorky, ale pro všechny ostatní také. Jedině tak může ponorka úspěšně manévrovat v hlubokých vodách oceánu, plnit své úkoly, dospět šťastně k cíli.

Manželství má plášť z lásky, důvěry a naděje. Je to krásný plášť. Přesto je manželství křehké. Lze je zničit úderem kýlu cizí lodi, granátem vyslaným s nepřátelským úmyslem.

Uvnitř manželství je nutno vytvářet a udržovat vyrovnanou atmosféru. Partneři se k sobě musí chovat tak, aby se jeden druhého nedotkl. Jednat citlivě, nezvyšovat hlas. Jedině tak mohou

úspěšně manévrovat v hlubokých vodách lidského společenství. Plnit své úkoly a dospět šťastně k cíli. (LD 12.3.1968)

Proto "Opustí člověk otce i matku a přilne ke své manželce a z obou se stane jedna bytost". Pavel připomíná, že manželství ustanovil sám Bůh a že i manželská láska pochází od něho.

At' tedy v našich rodinách vládne duch pokoje a věrnosti!

Úmysl misijní

At' v Číně pastýři i věrní křesťané dávají svědectví jednoty ve víře i v církevním společenství

R. 1994 se slavilo sedmisetleté výročí příchodu prvního misionáře do Číny. Při této příležitosti poslal Jan Pavel II. kardinálu Tomkovi dopis tohoto znění.

"Jsem velmi rád, že budete předsedat zvláštní slavnosti na Tchaj-wanu. Bude se připomínat významné misionářské dílo Giovanniho da Montecorvino, prvního evangelizátora Číňanů a prvního arcibiskupa Chambaliku, dnešního Pekingu. Vskutku už uběhlo sedm století od chvíle, kdy tento velký františkánský misionář přišel do Chambaliku, po cestě trvající pět let. Měl s sebou dopis papeže Mikuláše IV. pro vládce nesmírných území tohoto dalekého Orientu. Z jeho dopisů a ze zpráv současníků víme, že jeho apoštolát přinesl v Číně bohaté plody. A tak ho papež Klement V. jmenoval arcibiskupem a dal mu široké fakulty pro vybudování a organizování církve v této daleké zemi. Svěcení bylo r. 1310 v přítomnosti chána. Bylo to poté, co konečně přišel biskup vyslaný k tomuto účelu.

Giovanni da Montecorvino zemřel r. 1328. Jeho moudrá a usilovná misionářská činnost, která trvala 34 léta, dala vyrůst četným křesťanským společenstvím plným víry a široké síti kostelů, klášterů, škol a jiných zařízení.

Oslava sedmistého výročí příchodu Giovanniho da Montecorvino do Pekingu je příležitostí obrátit myšlenky na současné katolické společenství, které je pokračováním a plodem této první "plantatio Ecclesiae" (sazenice církve) na čínské půdě.

Jsem opravdu rád, že mohu znovu vyjádřit svou hlubokou lásku a velkou úctu - v našem Pánu Ježíši Kristu - všem synům a dcerám slavné čínské rodiny. Se vši vroucností srdce jsem v duchu blízko těm, kteří zůstali věrní Ježíši Kristu a své víře i přes překážky nejrůznějšího druhu. Jsem s těmi, kteří za cenu velkého a dlouhého utrpení vydali a vydávají svědectví o tom, že princip spojení s nástupcem Petra, kterého Pán ustanovil jako svého zástupce "a v něm ustanovil trvalý a viditelný zdroj a základ jednoty ve víře a společenství" (LG 18), nemůže zapřít žádný katolík, který jím chce zůstat a chce být jako takový uznáván.

Vím o tom, že rostou a rozvíjejí se početná horlivá společenství v různých částech národa. Jsem si vědom, že při naplňování poslání, které jsem přijal od Krista, mám utvrzovat ve víře, naději a lásce. Toužím povzbudit všechny Číňany k věrnosti, vzájemnému chápání a usmíření a aby se všichni znovu sjednotili ve společenství poutem, které nás mocí Ducha svatého váže ke Kristu. Vyzývám všechny syny a dcery katolické církve v Číně, aby žili toto spojení v pravdě a lásce. Snažně prosím o to, aby se tato jednota projevovala stále viditelněji. Víra a náboženský život jsou pramenem dynamického angažování na poli sociálním a občanském. Nemůže zde být protiklad či neslučitelnost mezi tím, že budeme v jednotě a přitom opravdovými katolíky a autentickými Číňany.

Modlím se, aby oslavy na Thaj-wanu povzbudily biskupy, kněze, řeholníky a laiky tohoto drahého společenství. Doufám, že se s nimi setkám, jakmile to dovolí Boží Prozřetelnost. At' ona je posílí, aby byli co nejvěrnějšími učedníky Krista a stejně tak velkodušnými spolupracovníky svých spolubratří a spolusester na kontinentě."

Jan Pavel II., Vatikán 8. září 1994

Úmysl národní

At' křesťané neuhýbají před svou odpovědností za veřejné věci a za politický život v naší

zemi

Tento komentář píše před volbami, které budou za měsíc. Má to svou výhodu i nevýhodu. Nevýhodu v tom, že nemohu reagovat na volební výsledky a důsledky. Výhodu, že se budu muset držet zásadních otázek.

Z křesťanství totiž neplyne žádný konkrétní politický program. Vyplývají však z něho určité zásady, které nutno držet. Křesťan či katolík nemá spojence jen v těch, kteří chodí do kostela nebo se hlásí k církvi, nýbrž má za spojence všechny, kteří se snaží o dobro a jejichž bohem není egoismus, kult peněz, slávy a těla. S těmi všemi je nutno v konkrétních záležitostech spolupracovat. Evangelium neodsuzuje ani neztrácuje přirozenou hodnotu politických skutečností, jako je stát, moc, národ atd. Avšak evangelium dává jasně najevo, že “království Boží” a jeho zákony jsou v jiné rovině.

Pro většinu našich lidí je církev něco jako zájmová skupina, jak to nešťastně formuloval jeden náš politik, protože “církev usiluje o moc, vliv a o majetek”. Někdy je její působení žádoucí, protože upozorňuje na duchovní rozměr naší existence a pomáhá prosazovat etické stránky společenského života.

Prosazování křesťanských hodnot do společenského života se děje prostřednictvím politiky.

II. vatik. koncil nám říká: “Je to úplně ve shodě s lidskou přirozeností, že existují právně politické struktury, které dávají všem občanům bez rozdílu stále lepší účinnou možnost svobodně a činně se podílet na stanovení právních základů politického společenství, na vedení veřejných záležitostí, na vymezení pole působnosti a cílů různých institucí a na volbě vládních činitelů. Ať tedy všichni občané jsou pamětliví toho, že mají právo a zároveň i povinnost užít svého volebního hlasu k podporování obecného blaha” (GS 73). V Denveru Jan Pavel II. řekl, že evangelium nám nebylo dáno k tomu, abychom si podle něho zařídili jenom svůj soukromý život. A na otázku, mají-li mít křesťané politický vliv ve společnosti, odpověděl: “Je zcela přirozené, že se křesťané jako občané zabývají politikou. Musíme přece jednat, abychom vtiskli sociálnímu životu rozměr vlastní víry a vlastního přesvědčení. Proč by se měli křesťané nechat vytlačit na okraj? Existují jistě tendence, které vycházejí z postoje, že křesťanství patří do soukromé oblasti, a chtějí mu vnutit mlčení. Evangelium nikdy nepřestane být “znamením, kterému je odpíráno”. (Světlo 48/94).

Po komunálních volbách v Polsku řekl kněz při kázání v kostele sv. Kříže ve Varšavě: “Letošních červnových komunálních voleb se zúčastnilo 33% voličů. Sice to tak nějak vypadá v západní Evropě, ale je rozdíl mezi Evropou a námi. Oni si to mohou dovolit. Své struktury mají již uspořádány. Pro nás jsou ale každé volby důležité. Měli bychom vnímat, že republika se skládá z malých republik. To je vlast, kterou vidíš, když otevřeš okno. To je tvá vesnice, městečko, tvé sídliště. Chceš, aby i v této vlasti byla spravedlnost a pořádek. Předtím za tebe rozhodovala strana. Vláda, to byli oni. Drželi tě na uzdě, byl jsi pro ně prach. Šlapali po tobě. Ale teď?”

Nám již není dovoleno nezajímat se o politiku. Jsi za ni odpovědný. Neuvědomovali jsme si, že získání nezávislosti je teprve prvním krokem na cestě k vlasti, že je třeba okamžitě bojovat o její pravdivou podobu: v tisku, rozhlase, televizi, knihách, divadle, ve filharmonii, v základních a středních školách, na univerzitě, v dolech, v podnicích, v kancelářích, na vědeckých pracovištích, v zastupitelských úřadech... Aby ses některé ráno neprobudil v zemi, která již není tvá, kde lidé schvalují v parlamentu zákony, které jsou proti tvému přesvědčení, kde ve vládě a samosprávách nejsou tvoji lidé. Že to je cizí země, se kterou nemáš nic společného. Že jsi z pohodlnosti promarnil šanci, kterou ti Bůh dal do rukou...” (KT 46/94)

Vidíme, jak pravdivý a potřebný je úmysl AM, který říká:

Ať křesťané neuhýbají před svou odpovědností za veřejné věci a za politický život v naší zemi.

Meditace - modlitba

Jan Pavel II. se setkal 20. září 1996 s rodinami ve Sv. Anně d'Auray ve Francii. Řekl jim mezi jiným:

“Dovolte, abych vám opakoval Pánova slova: Vy jste “sůl země” a “světlo světa”. Rodiče, církve vám důvěřuje a počítá s vámi, zvláště když se dívá na třetí tisíciletí... Svým životem vydáváte svědectví o kráse povolání k manželství. Každodenní příklad manželů, kteří jsou jedno, vzbuzuje u mladých touhu, aby je následovali...”

Vy jste “sůl země” a “světlo světa”. Těmito slovy vás Spasitel vyzývá, abyste se stali svědky a misionáři svých bratří a sester. Ať váš život, který má svůj smysl v Kristu, je vůní pro ty, kteří vás obklopují! Ať váš život září, neboť v hloubi vašeho srdce je přítomen Pán! Má vás rád a zve vás do své radosti. Vědomí, že jste milováni, vám dává sílu jít s důvěrou dále. Život pokřtěných spočívá nejdříve v tom, že jsme spojeni s Kristem, pramenem života, že od něho dostáváme život v hojnosti a svědčíme o tom. “Všeobecné kněžství, vyvěrající ze křtu, žité ve svátostném manželství, je pro manžele a rodinu základem kněžského povolání a poslání.”

(Familiaris consortio, 59)

Mnohá svědectví, jež jsme slyšeli, vyzdvihují důležitost eucharistie. Máte pravdu, to je ten pramen, kde křesťanští manželé čerpají sílu. V oběti nové smlouvy, kterou Kristus uzavírá s lidstvem, nacházejí vzor své lásky, která je nezaslouženým darem a díkem. Manželský vztah nemůže spočívat jen v milostných pocitech. Má především základ v definitivním a jasně zvoleném závazku. Ten obsahuje věrnost svobodně přijaté smlouvě a darování. Svým společným životem vydávají manželé svědectví o pravé lásce, kterou zahrnuje každou stránku osoby: duchovní, rozumovou, vůli, citovou a tělesnou.”

Terezie Neumannová

Louis Couette

Dětství a mládí

Terezie se narodilo 8. dubna 1898 v Konnersreuthu, malé bavorské vesničce blízko českých hranic. Byla nejstarším dítětem z jedenácti sourozenců. Otec Ferdinand byl krejčím, matka Anna pracovala na poli, pokud jí to dovoľovala starost o rodinu a dům. Ferdinandovi nechyběli zákazníci, ale často nezaplatili a on se styděl peníze vymáhat... Paní Neumannovou bylo možno srovnávat se “ženou statečnou” z Písma: odvážná, se smyslem pro domácnost, klidné myslí, zbožná a dobročinná - a všechny tyto vlastnosti dovedla zprostředkovat svým dětem.

Rodina byla chudá na materiální hodnoty, ale bohatá na hodnoty duchovní. Rodiče byli přesvědčení katolíci. Dovedli svým dětem poskytnout solidní křesťanské vzdělání a dávali jim dobrý příklad. Po nedělní mši sv. musely děti od určitého věku dovést vyprávět obsah kázání. Když dorůstaly, rodiče pozorně sledovali, s kým se stýkají. Přes chudobu a časté odříkání tato rodina dobře znala “radost Božích dětí”. Panovalo v ní pokojné a srdečné klima. Terezie chtěla být od nejútlejšího věku misionářkou. S tímto přáním se svěřila rodičům. Musela však čekat, až ji budou moci postrádat. Po obecné škole dostala místo u sousedního sedláka. Nejenže ji rodiče nemuseli už živit, ale mohla je ještě ze svého skromného platu podpořit. Byla robustní a polní práce vykonávala velmi ráda, tak jako měla ráda všechno, co souvisí s přírodou, krajinou, se zvířaty a květinami. Jednoho dne viděla, jak selka dala do polévky máslo. U své matky to ještě nikdy neviděla a pomyslela si, že selka je asi roztržitá. Vyprávěla to mamince, která jí řekla: “Ale jistě, mé dítě, to je docela normální. Když to nedělám u nás, tedy proto, že si to nemůžeme dovolit.”

Zranění - obrat v jejím životě

V roce 1914 bylo Terezii 16 let. Její otec musel narukovat. Musela mu slíbit, že neodejde do kláštera před jeho návratem z vojny. Na selském dvoře, kde pracovala, bylo stále více práce, protože muži byli jeden po druhém povoláváni na vojnu.

Ferdinand Neumann se vrátil domů 9. března 1918. Den nato se Terezie stala obětí nehody,

kteřá měla následky pro celý její život. Ráno se na sousedním selském dvoře rozpoutal požár. Tehdy ještě neměli hasičské stříkačky. Řada lidí si podávala kbelíky s vodou z ruky do ruky. Tereza pomáhala tak horlivě, že po dvou hodinách vyčerpáním upadla. Poranila si páteř. Dvě plotýnky stlačily míchu. Přes bolesti došla ještě domů a po několik dnů se pokoušela vést normální život. Ale přes všechno přemáhání bolesti to nešlo: musela ulehnout. Její zdravotní stav se zhoršoval, ztrácela vědomí. Přes všechnu péči lékaře doma a pak lékařů v nemocnici bylo pro ni stále těžší se pohybovat a k tomu měla poruchy vidění. V březnu 1919 úplně ochrnula a oslepla.

Nejvíce ji tížila skutečnost, že se musela zřici svých plánů stát se misionářkou, a vědomí, že se stala zátěží pro svou rodinu. Jednou se svěřila svému bratru Ferdinandovi, že potřebovala dva roky, aby se s tím vyrovnala.

Největší útěchou jí byla Nejsvětější svátost, kterou jí denně přinášel pan farář, a modlitba. Její otec jí přinesl z Francie obraz malé Terezičky (tehdy ještě nebyla ani "blahoslavená", ani "svatá"). Zamilovala si malou karmelitku z Lisieux a měla k ní velkou úctu.

Uzdravení

29. dubna 1923 byla Terezie Martinová - karmelitka Terezie od Ježíška - prohlášena za blahoslavenou. Okamžitě toho využila k dobru své jmenovkyně, která před 4 roky ztratila zrak. Ferdinand, bratr Terezie Neumannové, vypráví: "Když náš otec šel v šest hodin ráno popřát Rézi dobré ráno, neviděla ho a brzy opět usnula. Ve spánku cítila, že její poduška pod hlavou byla drsná, a škrábala ji. Okolo sedmé se znovu probudila: uviděla své ruce, svou postel, světlici se vším, co tam bylo. Chtěla, aby přišla její matka, a klepala proto holí na podlahu. Přišla však její sestra Krescencie. Za ta čtyři léta hodně vyrostla, a Rézi ji nemohla poznat. Prosila, aby zavolala matku. Sotva matka vkročila, Rézi jí sdělila, že už může zase vidět. Matka si myslela, že Rézi je v deliriu. Na její důrazné prosby jí ukazovala různobarevné květiny a Rézi je přesně popsala. Nato přišla celá rodina a Terezie všechny poznala..." Bez zaváhání připsali uzdravení nové blahoslavené. Rok předtím řekl lékař: "Pro její oči už není žádná naděje. Může být uzdravena jedině zázrakem." A ten zázrak se stal.

Ochrnutí se vůbec nezlepšilo. Karmelitka z Lisieux však zasáhla znovu. 27. dubna 1925 byla Terezie z Lisieux prohlášena za svatou. P. Naber, farář z Konnersdorfu, zaznamenal ve svém deníku: "Onoho dne jsem byl zavolán k nemocné... Našel jsem ji s vyjevenýma očima, dívala se na něco před sebou a vztahovala ruce tímto směrem. Její tvář zářila. Najednou se posadila. To nemohla udělat už po šest let. Prohlásila, že už může opět vstát a běhat. Její levá noha, která byla už šest měsíců zkroucena doprava, byla opět normální. Okamžitě vstala a šla - opřena o svého otce - přes světlici. Vyprávěla, že najednou, když se modlila, objevilo se před jejíma očima světlo a velice srdečný hlas se jí tázal, zda by chtěla být uzdravena. Odpověděla, že pro ni je všechno dobré: být uzdravena, nebo zůstat nemocná, nebo zemřít - tak, jak Bůh chce. Nato jí hlas odpověděl, že ještě tento den může vstát a chodit, ale že bude ještě mnohem více trpět a že žádný lékař ji z toho vyléčit nemůže. "Pomohla jsem ti dosud a budu ti pomáhat i v budoucnosti!" Hlas ještě k tomu dodal: "Napsala jsem, že utrpením se zachrání více duší než nejlepším kázáním."

Farář Naber hned poznal tuto větu z dopisu, který psala Terezička z Lisieux jedné misionářce. Nebylo tedy žádné pochybnosti o identitě té, která vyprosila Rézino uzdravení.

Obě vykloubené plotýnky zaujaly normální postavení a ochrnutí zmizelo. Terezie chodila ještě několik měsíců o holi. 30. září - ve výroční den úmrtí sv. Terezičky - se objevilo opět nadpřirozené světlo a též hlas sdělil nemocné, že Bůh chce, aby od nynějška chodila bez pomoci, což se také stalo.

Mystické fenomény - stigmata

Terezie přijímala bezpodmínečně Boží vůli ("vše bude pro mne dobré, tak jak se Bohu líbí"). O několik měsíců později dostala Terezie postupně stigmata. V únoru 1926 byla postižena

nevolností, která ji přinutila zůstat až do Velikonoc v lůžku. V noci ze čtvrtka 4. března na pátek 5. března měla náhle vizi Ježíše, který klečí v Getsemanech. Slyší, jak se modlí, a vidí, jak apoštolové spí. Když na ni Vykupitel pohledět pohledem lásky, cítí v krajině srdeční tak silnou bolest, že věřila, že zemře. Když byla opět při smyslech, uviděla, že část jejího těla byla zaplavena krví a že na levé straně se otevřela rána, která krvácela až do příštího dne. O týden později viděla opět ve stejnou hodinu Ježíše v Olivetské zahradě. Tentokrát však byla přítomná i bičování. V následujícím týdnu viděla také ještě korunování trním a pokaždé silně krvácela rána na jejím srdci. V pátek pašijového týdne byla u toho, když Ježíš nesl kříž a na její levé ruce se utvořila rána. Následující týden byla svědkyní celého utrpení a nyní se vytvořily rány na její pravé ruce a na nohou. Tentokrát rodiče zavolali faráře, který ve svém deníku píše: “Naříkala jako mučednice. Její oči byly podlité krví, dva potůčky krve stékaly po jejích lících. Byla bledá jako umírající. Až do 15. hodiny, smrtelné hodiny Kristovy, trpěla hrozným smrtelným strachem, potom byla klidnější. V neděli Velikonoční Tereza cítila, že se její stav lepší po tom, co měla vidění Zmrtvýchvstalého a mohla postel opustit.” Zpráva o vizi Kristova utrpení a zmrtvýchvstání i zpráva o stigmatěch se rozšířily rychlostí větru. Všichni ji chtěli vidět. Terezie Neumannová by byla raději zůstala skryta. Skutečnost, že je nyní v zorném poli mnoha návštěvníků, byla jí svrchovaně nepříjemná a tak to zůstalo až do konce jejího života.

Zpočátku nikdo nechtěl Terezii a její rodině věřit, že stigmata jsou nadpřirozeného původu, a pokoušeli se je léčit. Ale i ten nejlehčí ob vaz působit Rézi hrozná bolesti, takže museli od těchto pokusů ustoupit. Každý čtvrtek večer začaly rány opět krváčet. V pátek dosáhly bolesti svého vrcholu, zatímco sobota byla opět zcela normálním dnem. Tak to zůstalo až do její smrti. Stigmata krvácela jen při vizích Kristova utrpení. Působila však přece bolesti trvale, takže Terezie při pozdravení nepodávala ruku, nýbrž jenom prst. Nemohla také postavit svoje chodidla plně na zem a při chůzi je musela stavět šikmo.

Půst s konečnou platností

Od Vánoc 1926 cítila Terezie silný odpor vůči všem jídlům a nápojům. Spokojovala se s několika kapkami vody, aby mohla polykat denní svaté přijímání. Po několika měsících přestala dokonce požívat i tuto vodu, takže až do své smrti - to znamená po 36 let! - nepožila kromě Eucharistie ani gram potravy a ani kapku nápoje. Tázal-li se někdo, z čeho žije, odpovídala: “Z Vykupitele.” “Vážení duchové” se přirozeně “ve jménu vědy” zdráhali tomu věřit. Lékaři tvrdili, že není možné přežít 11 dní bez požití tekutiny. Byly proto provedeny velmi přísné kontroly. Po dva týdny byla Terezie ve dne v noci hlídána lékaři (mezi nimi byl též jeden protestant) a čtyřmi zdravotními sestrami pod přísahou, které se střídaly. Museli nakonec přiznat, že to nebyl žádný podvod a Terezie není žádná simulantka. Samozřejmě se vždycky najdou lidé, kteří nevěří v nic nadpřirozeného, a budou tyto události popírat. Tyto lidi nepřesvědčí nikdo a nic, kromě milosti.

Terezie Neumannová tedy žila 36 let jenom z denního přijímání Těla Páně. Na žádost biskupa z Regensburgu bylo provedeno přísné vyšetřování. Každý týden ztrácela dvě až tři kila tělesné váhy krvácením při vizi Kristova utrpení. Během několika dní se však váha zase vyrovnala. Neřekl Pán v synagoze v Kafarnaum po rozmnožení chlebů mé tělo je skutečně pokrm a má krev skutečně nápoj”? U Terezie Neumannové se tato Kristova výpověď naplnila do písmene.

Extáze a vidění

Od toho okamžiku, kdy Terezie obdržela stigmata, až do své smrti mívala vidění. Nejvíce to byla vidění z Ježíšova života od zvěstování až po jeho nanebevstoupení. Viděla též život Matky Boží, apoštolů a jiných světců jako biblické scény. Tato vidění měla ve stavu extáze. V tomto stavu nevnímala okolní svět, necítila nic, když ji štípali, nerušilo ji, když na ni zaměřili silné světlo (5000 W). Na jejím obličejí se dalo poznat, zda se jedná o příjemné nebo tragické události. Každý týden měla ve svém těle účast na Kristových utrpeních, když je viděla.

Po skončení extáze se Terezie ocitla v mezistadiu, které byla nazváno “nadpřirozený stav klidu”. V tomto stavu mohla vyprávět, co všechno viděla a slyšela. Mohla mluvit v jazycích, které se nikdy neučila a kterým nerozuměla: aramejsky slova Ježíšova a slova Gabriela při zvěstování. Latinsky opakovala plány římských vojáků. Francouzsky, když viděla lurdkou Bernardettu. Portugalsky a též jiné řeči, ačkoliv uměla mluvit jen nářečím svého kraje (neuměla spisovnou němčinu). Pašije Pána Ježíše viděla vždy v 45 obrazech - od poslední večeře přes smrtelný strach v Olivové zahradě, zatčení Ježíše, jednání před veleknězem, noc ve vězení, kde se čekalo na příhodnou hodinu k předvedení Ježíše k římskému prokurátorovi. Jednání před Pilátem a Herodem, bičování, korunování trním, odsouzení Ježíše, křížová cesta, ukřižování, tři hodiny agónie Vykupitele na kříži. Obrazy jí byly ukázány přesně v hodinu, ve kterou se historicky udály. Tedy od čtvrtého večera do půlnoci 15. hodiny.

Pro úplnost musíme říci, že vize Terezie Neumannové nastupovaly spontánně na jakémkoliv místě, aniž by si to přála nebo měla předtuchu: v její světnici nebo každé jiné místnosti, v kostele, v autě, u přátel, při práci v zahradě, zkrátka v těch nejrůznějších situacích.

Jiné mystické fenomény

Když kněz podával Terezii Nejsvětější svátost, přišla do extáze a viděla Ježíše v podobě novorozeného. Poprvé se jí to stalo v den jejího prvního sv. přijímání (1909) a ve své prostotě si myslela, že se tak děje všem ostatním dětem. V té době ještě Pius X. nedoporučil častější sv. přijímání a kněží nechtěli nechat přijímat děti více než třikrát nebo čtyřikrát v roce. Terezie přijímala častěji, aniž by šla ke knězi: Hostie opustila svatostánek a přišla přímo do jejich úst, kde zmizela, aniž by jí Terezie musela polknout. Svědky této události bylo mnoho osob.

Terezie mohla také někdy číst v duších. Bylo to pro ni velmi užitečné, aby mohla poradit lidem, kteří jí o to prosili. Jednoho dne, kdy byla ve svém pokoji ve stavu extáze a bylo tam mnoho lidí “jako diváci”, řekla náhle: “Mezi námi je jeden odpadlík, který zradil Pána.” Všichni se na sebe dívali. Jeden muž opustil místnost. Vědělo se, že byl knězem a nechal se laicizovat. Terezie ho zatím vůbec neznala.

Jako jiní mystikové (mezi nimi P. Pio) měla dar bilokace: bylo jí možno vidět současně na dvou různých místech. Jednoho dne si jeden zoufalý muž chtěl vzít život. Najednou se před ním objevila Terezie (která neopustila svůj pokoj) a odvrátila ho od jeho úmyslu. Jindy kněz, který vedl život, který by se nedal označit za chvalitebný, v okamžiku přijímání viděl před sebou Terezii s jejími stigmaty, jak pláče. Rozhodl se změnit svůj život a jeho obrácení bylo trvalé.

Terezie byla připravena trpět, aby zachránila duše a svým lidským bratřím zjedнала ulehčení. Tak vzala často na sebe utrpení duší v očistci, aby urychlila jejich vysvobození. Vytrpěla bolestivou otravu krve, aby osvobodila jednoho kněze ze závislosti na alkoholu. Vzala na sebe také revmatické bolesti svého faráře, který byl od nich opravdu okamžitě osvobozen. Vzala též na sebe nemoc jednoho seminaristy, který onemocněl tuberkulózou hrtanu, aby mu umožnila dokončit studia a stát se knězem. “Utrpení není pro nikoho příjemné, pro mne ne více než pro ostatní, ale dělám to ráda pro vůli Pána, který mi utrpení pošle.”

Viděla zemřelé v nebi nebo v očistci, ale zdá se, že nikdy nenahlédla do pekla. Když zemřela její sestra Otilie, viděla, jak její matka, její bratr Engelbert (který zemřel 1949 ve věku 45 let), její bratr, který zemřel docela maličký, a strážný anděl Otilie přišli, aby Otilii odvedli. Pak přišel Ježíš, pohlédl na Otilii shovívavě a vzal všechny s sebou.

Denní život

I když se mystické fenomény odehrávaly téměř denně, nepřekáželo jí to přes její ustavičné bolesti konat běžné práce ženy v domácnosti. Starala se o dům, zahradu, zvířata - a k tomu měla mnoho návštěv: kněze, biskupy, kardinály, šlechtice a zcela obyčejné lidi. Musela též odpovídat na nesčetné dopisy, které denně dostávala.

Navštěvovala nemocné a pečovala o ně (tehdy ještě nebylo v Konnersreuthu žádné

zdravotní sestry a Terezie se ujala toho úkolu). Kromě toho denně chodila na mši sv. a modlila se jak ve dne, tak v noci. Když to všechno zvážíme, máme představu o průběhu jejího dne. Svými zahradními květinami zdobila nejen dům, (před všemi okny měla květiny), nýbrž především farní kostel. Pracovala tak dlouho na jedné kytici, až ji považovala za dokonalou. Byla proto v kostele někdy až do půlnoci. Květiny a zvířata byly pro ni mistrovská díla Stvořitele a nepřestala je obdivovat. Měla voliéra a mnoho akvárií, ponyho, který tahal její vozíček, když jezdila za nemocnými nebo na nákupy. Když ji někdo svezl autem, bylo to pro ni příležitostí obdivovat krajinu a děkovat Tvůrci této krásy. Mnoho lidí se ptalo, jak mohla zdolat tolik práce, když jí denně dlouhé hodiny zabraly mystické fenomény. Její tajemství je prosté: spávala v noci průměrně jednu hodinu...

Poslední dny jejího života

Terezie Neumannová byla léta nemocná na srdce a snahy lékařů zůstaly bez úspěchu. 15. září 1962 dostala tak prudký záchvat, že už nemohla ležet a musela být na lůžku podepřena poduškami vpravo i vlevo. Už nepovstala. 18. září 1962 jí měl kněz přinést v poledne Nejsvětější svátost, ale nechala ho rychle zavolat už v 11 hodin. Hostie, když ji kněz vložil do úst Terezie, zmizela, aniž by bylo vidět sebemenší pohyb polknutí. Po mnoho let se Hostie v ní nerozpouštěla, tak jak k tomu dochází u nás, ale zůstala neporušena až k příštímu přijímání. Proto mohla Terezie také říkat: “Žiji z Vykupitele.”

Pan farář se vrátil zpět do kostela do zpovědnice. Rézina sestra Marie ho tam doprovodila. Několik okamžiků později uslyšela Rézin zvonek. Přišla k sestře, ta však už byla na cestě ke Kristu, kterého v celém svém životě tak žhavě milovala. Marie nechtěla věřit svým očím. Terezie během svých extází často působila dojmem, že je mrtvá: tentokrát však byla mrtvá skutečně.

Její pohřeb se konal 22. září. Zúčastnilo se ho více než 10 000 lidí, kteří přišli z Německa a z celé Evropy. Byla pohřbena vedle své sestry Otilie. Její hrob je stále cílem mnoha poutníků. Kněz, který vedl pohřební bohoslužbu, uzavřel své kázání slovy žalmisty, která se tak hodila k Terezii: “Být Bohu blízko je mým štěstím. Bůh je mým podílem na věky.”

Proces blahorečení se připravuje na biskupství v Regensburgu (Řezně).

Maria Heute 3/1998

Přel. Frant. Šimíček

Závěrečná část

Svatý Martin

rytíř milosrdenství XLIX.

Wilhelm Hünermann

Poslední jízda

Vichr a déšť bičovaly zemi Touroňů, s hněvivou nespoutaností šlehaly do tváří mnichů, kteří po staré římské silnici kráčeli podél Loiry na západ. Sedmnáctiletý Viktorius vedl osla, který nesl milovaného otce. Martin měl osmdesát let, ale ještě jednou opustil svůj klášter a přes nevládné podzimní počasí se vydal na cestu.

Marně ho jeho synové zapřísahali, aby upustil od dlouhé cesty, nebo aspoň vyčkal příznivější roční doby.

“Jak mohu čekat,” odmítal Martin všechny námitky. “Musím do Candes, dát opět mír svým milým kněžím.”

Den předtím dostal zprávu, že mezi kleriky tamější farnosti propukl prudký spor, který znemožňuje plodné společné působení. Ne, tady biskup nemohl čekat. Přes všechny potíže svého vysokého stáří znovu nasedl na své šedé zvíře, aby zjednal pokoj.

Čím dále šli, tím šerednější bylo počasí. Bylo to, jako by se ještě jednou proti biskupovi rozpoutalo peklo, aby zmařilo poslední skutek jeho velikého milosrdenství. Provazy deště mu pleskaly do obličeje, promáčely ho na kůži. Dokonce i osel projevoval nelibost, při každém

kroku klopýtal a mladý novic ho musel pevně držet za uzdu a stále znovu pobízet, aby mu náhodou nenapadlo se náhle vzepnout a svrhnout svůj náklad.

“Bud’ hodný, můj milý,” promluvil k němu Martin. “Je to naše poslední cesta. Přece nebudeš tak jankovitý. Pomysli, jak dlouho jsi už v klášteře! Musíš dávat mnichům dobrý příklad, bratře s dlouhýma ušima!”

Šedák zahýkal, jako by rozuměl, a poslušně se opřel proti větru.

Vikturius starostlivě vzhlédl k biskupovi.

“Třeseš se zimou, otče,” řekl ustaraně. “Ani nit’ na tobě není suchá. Nechceš se raději vrátit? Ještě do večera bychom byli zpět v Marmoutier.”

“Vrátit?” zvolal Martin do zuřící bouře. “Ne, můj synu, nemohu se vrátit. Musím do Candes.”

“Ale počasí je čím dál hroznější.”

“Byl bych špatným vojákem svého Pána, kdybych se bál trochy bouře a deště.”

“Kdo ví, jestli najdeme nějaké místo na přenocování?” vzdychl mladý mnich.

“Bůh to ví, synu. Každému vrabci dá hnízdo a každé lišce noru. Jak by mohl zapomenout na nás?”

Mniši, kteří šli za nimi, se usmívali svému spolubratru, věděli totiž, že zbytečně plýtvá slovy. Pak ale jejich tváře opět ztvárnily; protože jejich srdce tížil smutek.

Otec se jim svěřil, než vyrazili z Marmoutier, že jeho poslední hodina je blízko, a jakkoli se vzpírali proti jeho předpovědi, neodvažovali se o ní pochybovat. Proto mlčky šlapali kupředu a oddávali se trudným myšlenkám.

Poslední jízda, myslel si Gallus. Jak často jsem doprovázel Otce, když kácel stromy bůžků a rozbíjel jejich zobrazení!

Kolik zázraků jsem viděl, kolik velkých skutků jeho nekonečné lásky! Kolik nocí jsem s ním probděl, když jsme za podobného počasí nenašli jiný přístřešek, než olistěnou korunu stromu! Teď je otec starý a křehký, sekera už mu dávno vypadla z rukou, ale láska jeho velkého srdce plane stejně jako prvního dne.

Je to jeho cesta na smrt, přemítal zbožný Refrigerius. Brzy budeme sami. Budeme hledat jeho tvář, ale už ji nenajdeme. Budeme žít po jeho slově, ale jeho ústa budou němá.

“Milý Bože,” Modlil se sám pro sebe, “rukou našeho otce jsi vykonal mnoho a velikých divů. Udělej už jenom jeden jediný a zachovej nám otce! Nech nám ho ještě aspoň rok!”

“Ponechej nám otce!” snažně prosil i Frank Gualbert. “Co se stane z klášteře, když už v něm nebude? Kdo bude třímat pastýřskou hůl, když vypadne z jeho ruky? Nechá nás jako sirotky a bude nám, jako by svět byl prázdný a mrtvý, jako by nás překvapila noc, po které už nepřijde ráno.”

Úplně zoufalý byl Briccius. Kolik utrpení způsobil dobrému otci a s jakou trpělivostí to on snášel! Kál se ze své viny, těžce se kál od té chvíle, kdy jako by mu spadly s očí šupiny. Zřekl se své farnosti a poslední roky strávil v jedné z nejchudších mnišských poustev. Ale lze vůbec usmířit jeho vinu?

“Proti světcům jsem se provinil,” mumlal si pro sebe. “Jak mi vůbec může Bůh odpustit?”

Martin, jako by četl v srdci svého učedníka, se na něj obrátil a zvolal: “Odvalu, Briccie! Směle kupředu!” Mnich se zahanbeně vzpamatoval a pospíšil si, aby se připojil k druhým, za kterými zůstal pozadu.

Vody řeky se kalně valily na západ. Do hukotu bouře se mísil křik potápějících se ptáků, kteří se hnali za kořistí.

“Podívejte se!” volal Martin na mnichy. “Vidíte ty ptáky! Jak žádostivě si cpou do hrdla nic netušící rybičky! Právě tak to dělá čert, pekelný nenasyta! Ach, nechte už ty ubohé rybky!” volal na létající lupiče. “Už máte dávno dost.”

Ptáci, jako by porozuměli napomenutí, zakřičeli a odlétli pryč.

Za bouřlivého říjnového dne se brzy stmívalo, ale odpočinuli si teprve, až pohasl poslední

záblesk světla. Naštěstí našli polozbořenou uhlířskou chatrč poskytující skrovné přístřeší. Po mnoha marných pokusech se Viktoriovi podařilo rozdělát oheň, ale vyčerpaný biskup se sotva mohl zahřát.

Když se mladý mnich s úlekem probudil z dřímoty, našel jej stále ještě bdícího. Martin klečel na tvrdé zemi a modlil se. Starost o syny v Candes mu nedala spát.

Ráno za svítání putovali dál, a byla opět noc, když došli k cíli. Klerikové v Candes zděšeně zírali na biskupa, který se sotva držel na nohou.

“Můj Bože,” koktal farář, “vždyť jsi úplně promáčený. Musíš se převléci a pak ti dám připravit jídlo.”

“To všechno počká,” bránil se Martin. “Ať přijdou všichni bratři. Musím s vámi mluvit.”

Mluvil ke klerikům tak dojemně, s takovou vroucností je nabádal k pokoji a svornosti, že ještě téhož večera odložili spory. Jeho dobrota je zahanbila a otřásla jimi víc, než kdyby s nimi jednal přísně.

“Chceme teď navždy zapomenout na ohavný rozbroj, který vás dělil,” řekl biskup nakonec. “Pokoj Boží ať žije ve vašich srdcích a stále s vámi zůstává!”

Venku dozuřila bouře, černé mraky odlétly a ustoupily něžnému světlu hvězd.

Několik dnů zůstal Martin se svými syny. Mniši už pomýšleli na návrat, zvláště když mírné slunce dalo zazářit přírodě zlatem podzimu.

“Ano, brzy se vrátíme domů,” odpověděl biskup na jejich naléhání. Ale řekl to tak zvláštním tónem, jako by přitom nemyslel na klášter Marmoutier, ale na něco úplně jiného.

Brzy mniši s úlekem zjistili, že na návrat v tu chvíli není ani pomyšlení. Zdraví otce se strašně zhoršilo. Sil mu vůčihledně ubývalo. Jednou ráno ho našli v jeho cele s vysokou horečkou.

Dnem i noví bděli bratři u jeho lůžka, snažili se ulehčit, jak jen bylo možné, ale Martin s úsměvem bránil jejich horlivosti.

“Nenaléhejte se tak kvůli mně, starému muži,” říkal často. “Už to nestojí za to. Jediné, oč vás prosím, abyste mi pomohli svou modlitbou v hodině smrti.”

Jednoho sobotního rána mu farář z Candes udělil svátost umírajících. Ještě jednou přijal Martin s vroucí zbožností svého Pána, nastavil údy posvátným olejům. Pak dal nasypat na zem popel, rozestřít na něj své kajícnické roucho a svými syny se přes jejich zpěčování nechal položit na tvrdou zem. Nechtěl přijmout ani trochu slámy, kterou přinesl Viktorius.

“Ne, mé děti,” řekl, “pro křesťana se sluší neumírat jinak než na popelu. Kdybych vám dal jiný příklad, provinil bych se na vás.”

Ani v prudké horečce nepřestával svým skoro už vyhaslým hlasem chválit Boha. Před večerem se nad ním Gallus starostlivě sklonil a řekl:

“Jaké musíš mít bolesti, otče! Tvá záda jsou úplně bolavá. Mohu tě aspoň položit na bok?”

“Ne, ne, synu,” odpověděl biskup. “Vidíš, stmívá se a brzy vyjdou hvězdy. Nech mě ležet tak, abych je viděl oknem! Nechci hledět na zemi, ale na nebe, kterému můj duch už jde vstříc.”

Mniši vzlykajíc klesli kolem jeho lože. Mladý Viktorius se hoře rozplakal a vyrážel ze sebe:

“Otče, proč nás opouštíš?”

“Proč nás zanecháváš v naší bezútěšnosti?” vypravil ze sebe Refrigerium. Frank Gualbert volal hlasem chvějícím se bolestí:

“Loupežní vlci vtrhnou do tvého stáda. Kdo nás bude chránit před jejich pomstou, když padne pastýř?”

“Ty budeš jejich pastýřem, tobě svěřuji své syny,” odpověděl Martin. Pak se k němu naklonil Gallus a šeptal mu:

“Víme, jak velice toužíš po Kristu. Ale svou odměnu máš jistou, i kdyby přišla později, a nezmenší se. Měj soucit s námi, které zanecháváš!”

Jediný Bricius mlčel, jeho bolest byla příliš veliká, ale právě na něm spočinulo otcovo oko,

jako by mu chtěl připomenout svou předpověď, že bude jeho následníkem v úřadě biskupa v Tours. Kněz hluboce zahanben sklonil hlavu.

Z něj putoval Martinův pohled po malém stádečku učeďníků. Pocítil s nimi veliký soucit. Ještě jednou sebral poslední síly, zvedl ruce k Bohu a modlil se:

“Pane, jsem-li ještě potřebný pro tvůj lid, neodpírám ti svou službu. Ale staň se tvá vůle!”

Ještě jednou se už skoro umírající cítil jako Kristův voják a sliboval mu, že jej bude následovat až do smrti.

Hvězdy oznámily půlnoc, začaly první hodiny nového dne. Byla neděle, 8. listopadu roku 397.

Žhavá horečka znovu stoupala. Umírající, který po celý svůj život bojoval proti silám temnoty, uviděl Odpůrce stát u svého lože, udělal prudký pohyb a volal: “Co tu stojíš, ty loupežné zvíře, ty strůjce zla? Na mě nemáš nárok. Mne přijme náruč Abrahama!”

To byla poslední výzva k boji v jeho životě. Jeho ústa oněměla, jeho srdce vykonalo poslední těžký úder. S pláčem mu Gallus zavřel oči.

Domů vezli mniši svého otce lodí. Celé Tours a mnoho křesťanů z okolních míst za ním šli na poslední cestě ke hrobu. Dva tisíce mnichů jej naposledy doprovázelo. Světec, který žil jako žebrák, byl pohřben jako král. Nikdy žádný císař nebyl tak oplakáván jako veliký biskup z Tours, rytíř milosrdenství.

Jeho památka však přetrvala staletí. Jeho plášť nosili frančtí králové, když táhli do boje, jako válečnou korouhev. Ještě dnes ho ctí děti v mnoha zemích v předvečer jeho svátku písněmi a leskem hořících pochodní.

Klášter v Le Barroux nebude stačit

Don Gerard Calvet, prior benediktinů ve Francii v Turnay, asi 30 km severovýchodně od Lurd, byl odeslán na několikaletou misijní cestu po Brazílii. Když se odtamtud vrátil v r. 1986, viděl, že se jeho opatství mezitím rozhodlo pro progresismus: zmizela klauzura, povinnost nosit řádový oděv, nedodržovala se řehole. Neuměl se s tím smířit a odloučil se od spolubratří, aby dále žil podle tradice a posvátných řádů, a pokusil se založit novou komunitu. Našel 40 km severovýchodně od Avignonu prastarý, již dříve opuštěný klášter sv. Magdaleny z Bedoin s malou románskou kaplí z 11. století. Tam se usadil.

Brzy se tu objevil jeden, druhý, třetí mladý muž, aby se připojili k osamělému mnichovi, a tak začal klášterní život přesně podle pravidel a obyčejů sv. Benedikta. Latinské zpívané hodinky 7x ve dne a jednou v noci, v nejčistším gregoriánském chorálu, tonzura, klauzura, hábit, poslušnost, meditace, mlčení, zdrženlivost od masa, zkrátka vše, co patřilo po staletí k benediktinské tradici. Gregoriánský chorál reformoval a zavedl Řehoř I. Po době úpadku byl za Pia X. a Pia XII. opět zaveden ve své původní podobě.

Klášter byl brzy malý, protože 8 let po svém založení měla komunita již 32 mnichů, brzy to bylo 46 a deset z nich přijalo kněžské svěcení.

S velkým úsilím mnišských rukou i rukou dobrovolníků a za přispění štědrých dárců byl klášter obnoven, aby plnil dvojí úlohu: Je to dům modlitby a bašta autentického křesťanství. Modlitba je bohubilá činnost a účinný prostředek k záchraně světa, který se řítí do záhuby.

Benediktini vybuďovali záhy ve vzdálenosti několika set metrů nový klášter, do kterého přišla komunita benediktinek. Rozrostla se již na dvacet sester a skýtá naději na další povolání. Oba kláštery uchovávají při životě tridentskou tradici.

17. prosince 1994 přijal kardinál Ratzinger převora Calveta v Římě na audienci.

Nyní má tato komunita vybudovaný klášter poblíž města Le Barroux. Ale pro příliv dalších postulátů začíná být také malý. Řehole sv. Benedikta opět zachraňuje křesťanský Západ.

Marie Humerová

Abychom mohli vybědnout z hříchu, vzývejme pomoc Panny Marie a pozdravujme ji. Já

ubohý, jak budu schopen chválit slavnou Pannu, která je větší než všechna chvála? Nikdo nemůže dostatečně pozdravit tu, kterou pozdravil anděl, kterou Syn uctivě poslouchal, již se svěřil Duch svatý, kterou obdivuje celý svět... Máme k ní tedy přistupovat s bázní a s úctou a chválit ji. Jestliže spravedliví nejsou hodni, jak budou hodni hříšníci? A přece by ani spravedliví, ani hříšníci neměli ustávat v její chvále. Neboť v ní je všechna milost Otce, Syna i Ducha svatého, je v ní plnost milosti pro ni samu i milost, která se vylévá na nás.

Mistr Jan Hus (Fil 69b n)

Vrhněte se do náruče Matky Boží, ona se postará o vaši duši.

P. Pio

Církevní aktuality

Krize rodiny - Běloruský kardinál Kazimír Swiatek uvedl na diecézní synodě v Minsku, že běloruská rodina je v hluboké krizi. Počet rozvodů značně překračuje počet sňatků. Ze sta manželství uzavřených na venkově se do roka rozvádí 30-60%, ve městě činí tato kvóta 70-95%, v některých místech dokonce dosahuje plných 100%.

To bude mít katastrofální následky na budoucí generace. Počet potratů je v současnosti 2x vyšší než počet porodů. Kardinál připomenul 2. vatikánský koncil, který učí, že na manželství je třeba se dívat jako na společenství života a lásky. Člověk je povolán k tomu, aby spolupracoval s Božím tvůrčím plánem. Úlohou rodičů je dát dětem nejen tělesný, ale i duševní život. Posílení rodinného společenství je tedy podstatnou složkou evangelizace. V jiných částech bývalého Sovětského svazu to nevypadá o nic lépe. Z toho vyplývá, že špatná setba bludné ideologie dále přináší své zhoubné plody, i když již oficiálně zmizela ze scény.

Jako protiváha zhoubně působících Německých svazů katolických žen vznikla 8. prosince 1997 **Mariánská liga** jako nové sdružení katolických žen. Liga vystupuje proti feministickým tendencím v německé církvi. Liga rozpoznává v "katolických" svazech žen novopohanská seskupení, která usilují o přesun do pozic New Age.

Dokladem pro to je tzv. ekumenický kongres žen, který se konal v říjnu v Ludwigsburgu. Kongres požadoval nejen přístup obou pohlaví ke všem církevním úřadům a funkcím, ale také rychlé odbourání církevní hierarchie a vytvoření zcela nové, "ženské" liturgie. Kongres obvinil církev, že má na svědomí násilí páchané na ženách, žádal zrušení manželství jako jediné církví uznávané formy sexuálního společenství a "odděmonizování" všech možných forem sexuality. Vrcholem všeho ovšem je, že závěry kongresu mají sloužit jako vedoucí směrnice pro pastorační práci, jak bylo sděleno v oficiálním informátoru pro kněze diecéze Rottenburg - Stuttgart. Mariánská liga požádala biskupa Kaspera, aby k tomu zaujal rozhodné stanovisko.

22. 3. 1998 uspořádala Liga velkou pouť žen do Neviges v Severním Vestfálsku

-cvm-

14. července se konaly v Osvětimi oslavy **100 let trvání salesiánského díla** v Polsku. Hlavním celebrantem byl krakovský arcibiskup kardinál František Macharski. Přítomen byl rovněž generální představený P. J. Vecchi. Slavnosti se zúčastnilo 45 biskupů a více než 100 kněží a početné skupiny spolupracovníků a bývalých chovanců. Byl odhalen pomník sv. Jana Boska a pamětní deska, která připomíná pomoc, jakou poskytovali salesiáni osvětimským vězňům. Bylo vzpomenuáno na salesiánské mučedníky, mezi nimi čtyři kněze, kteří byli popraveni v Osvětimi. Jediný současný salesiánský biskup Adam Smigielski přál osvětimské salesiánské škole, aby vychovala mnoho dobrých občanů i synů Dona Boska pro třetí tisíciletí.

KAI

Biskupové Albánie vyzývají katolíky i všechny lidi dobré vůle k modlitbě, aby Bůh otevřel

mysli i srdce všech, v jejichž rukou spočívá osud kosovských Albánců.

“Odmítáme každý akt násilí, ať pochází odkudkoli, namířený proti slabým, nevinným a bezbranným osobám, který slouží jen k dalšímu šíření nenávisti a zla. Spojujeme se s hlasem Svatého otce, který vyzývá: “Modleme se k Bohu, aby osvětil všechny zúčastněné strany, aby byly schopny najít cestu k dialogu, který sice potrvá déle, ale přinese konstruktivnější řešení pro všechny.” Znovu žádáme, aby základní lidská práva byla uznána a respektována v souladu s mezinárodními dohodami. Odvoláváme se na tradiční pohostinnost Albánců a žádáme vás, abyste přijímali své bratry a sestry, kteří jsou v tísní, v duchu evangelia Ježíše Krista, který se identifikuje s každým člověkem.”

VIS

Salesiánské středisko pro mládež v Moskvě - Kongregace salesiánů Dona Boska zřizuje v Moskvě **velké středisko pro “děti ulice”**. Díky finanční pomoci z Německa zakoupili salesiáni budovu podnikové mateřské školy s více než 1000 m² obytné plochy a velkou zahradou.

Současný útulek pro pouliční děti má **jen 12 postelí**, avšak podle neoficiálních údajů žije na moskevských ulicích na **50 000 dětí a mladistvých**. Nový užitek jim chce nabídnout pomoc při návratu do normálního života.

V Turíně skončila (14. 6.) výstava známého Turínského plátna. Výstavu navštívilo od 18. dubna t.r. přibližně **2,5 milionu lidí** a bylo zde akreditováno **1500 novinářů** z celého světa. Papež **Jan Pavel II.** při své návštěvě Turína (24.5.) celebroid mši, které se zúčastnilo půl milionu poutníků. Další výstava Turínského plátna se bude konat **v rámci oslav Jubilejního roku 2000** (26. srpna - 22. října).

Podle ČBK

Povzbuzují vás všechny, abyste napodobovali učenlivost vůči Duchu svatému, jaká vyzařuje z Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

Jan Pavel II. po modlitbě růžence 7. 6. 98

Kypr - Pravoslavná církev na Kypru podala protest proti tomu, že Turci v severní části ostrova chtějí přebudovat pravoslavný klášter sv. Makaria na hotelový komplex. Klášter pochází ze 4. století a byl po dlouhá léta duchovním centrem ostrova.

Tuberkulóza na vzestupu - Podle údajů Světové zdravotnické organizace se TBC stává nejnebezpečnější nemocí žen. Počet úmrtí na tuto chorobu dosáhl nebývalé výše. Počet infikovaných žen se odhaduje na 9 milionů, z toho 1 milion na tuto nemoc zemře. Očekává se 2,5 mil. nových případů. Podle statistik je největší výskyt mezi mladými dospělými. V bohatých průmyslových zemích se tuberkulóza vyskytuje častěji než v rozvojových zemích.

DT

Říkám vám:

Dějiny křesťanství musí začít znovu, a to skrze vás. Vy jste spoluzodpovědní za budoucnost Církve. Buďte vy zcela a beze zbytku Církve. Představte světu její podstatné vlastnosti: jedné, svaté, katolické, apoštolské Církve. Buďte jedno navzájem. Nejednejte z prestiže, egoismu, z vlastních zájmů, ale buďte “jedno srdce a jedna duše”. Buďte svatí.

Ano, posvěcujte svůj život a mějte ve svém středu stále přítomného toho, který je sám Svatý.

Buďte katoličtí, všeobjímající, otevření, neuzavírejte se do sebe a do svých starostí.

Buďte apoštolové, svědkové víry, spojení s papežem a jeho biskupy, ale současně odvážní a schopní nezbytného a nezastupitelného sebenasazení.

Jan Pavel II.

Encyklika papeže Jana Pavla II. - pokračování 21

Dominum et vividicantem

3. duch svatý ve vnitřním rozporu člověka: tělo touží po něčem jiném než duch, a duch zase po něčem jiném než tělo

55. Bohužel, z dějin spásy vysvítá, že toto přibližování a toto zpřítomňování Boha v člověku a ve světě a tato podivuhodná blahosklonnost Ducha setkává se v naší lidské skutečnosti s odporem a s opozicí. Jak výmluvná jsou z tohoto hlediska prorocká slova starce Simeona, který “veden Duchem” odebral se do jeruzalémského chrámu a zvěstoval před betlémským dítkem, že “je určen k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat” (232).

Opozice k Bohu, který je neviditelný Duch, se rodí do jisté míry již na půdě radikální odlišnosti světa od něho, to je odlišnosti “viditelného” a “hmotného” světa od Boha “neviditelného” a “absolutního Ducha”; podstatné a nevyhnutelné nedokonalosti světa od Boha jako bytosti naprosto dokonalé. Ale opozice se stává konfliktem, vzpourou na půdě etické, v důsledku hříchu, který se zmocňuje lidského srdce. “Tělo touží po něčem jiném než duch, a duch zase po něčem jiném než tělo” (233). Z tohoto hříchu má Duch svatý “usvědčovat svět”, jak jsme řekli.

Svatý Pavel obzvláště výmluvně popisuje napětí a boj, který zmítá lidským srdcem. “Chci říci toto,” čteme v listě Galat'anům, “žijte duchovně a nepropadnete žádostem těla. Tělo touží totiž po něčem jiném než duch, a duch zase po něčem jiném než tělo. Jsou to věci, které si navzájem odporují, takže nikdy neděláte, co byste chtěli” (234). Již v člověku jako v složené bytosti duchovně-tělesné existuje jistě napětí, odehrává se jistý zápas mezi sklony “duchovními” a “tělesnými”. Ale tento zápas patří ve skutečnosti k dědictví hříchu, je to jeden jeho následek a zároveň jeho potvrzení. Je součástí každodenní zkušenosti. Jak píše apoštol: “K jakým skutkům tě vede tělo, je všeobecně známo. Je to necudnost, nečistota, chlípnost... opilství, hýření a jiné takové věci.” Jsou to hříchy, které by se mohly definovat jako tělesné. Ale apoštol k nim přidává i jiné: “nepřátelství, sváry, žárlení, hněvy, ctižádosti, nesvornost, stranicství, závist” (235). To všechno jsou “skutky těla”.

Avšak proti těmto skutkům, které jsou nepochybně špatné, klade Pavel: “lásku, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrotu, věrnost, tichost, zdrženlivost” (136). Ze souvislosti jasně vyplývá, že podle apoštola nejde o diskriminaci nebo odsuzování těla, které s duchovou duší tvoří přirozenost člověka a jeho osobní subjektivitu. Pojednává naopak o skutcích, či lépe o stálých dispozicích - ctnostech a neřestech - mravně dobrých nebo špatných, které jsou plodem podrobenosti (v prvním případě nebo odporu (v druhém případě) k spásonosnému působení Ducha svatého. Proto píše apoštol: “Protože Duch je náš život, ať nás Duch také vede k jednání” (237). A na jiných místech: “Kdo žijí, jak chce tělo, usilují jen o věci tělesné; kdo však žijí, jak chce Duch, o věci duchovní.” “Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně Duch Boží ve vás přebývá” (238). Rozpor, který staví svatý Pavel mezi život “podle ducha” a život “podle těla”, plodí další rozpor: mezi “životem” a “smrtí”. “Snahy lidí tělesných vedou k smrti, kdežto snahy lidí duchovních k životu a pokoji.” Odtud napomenutí: “Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít” (239).

Uvážíme-li to dobře, je to vybidnutí, abychom žili v pravdě, to je podle toho, co diktuje přísné svědomí. A současně je to vyznání víry v Ducha pravdy jako dárce života. Neboť “tělo je mrtvé pro hřích, ale Duch je život pro spravedlnost” (240). “Nuže, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo.” Spíše jsme vázáni povinnostmi ke Kristu, který ve velikonočním tajemství uskutečnil naše vykoupění, a to za vysokou cenu” (241).

V textech svatého Pavla jsou na sebe navrstveny - a vzájemně se prolínají - rozměr ontologický (mravní dobro a zlo) a pneumatologický (působení Ducha svatého v řádu milosti). Jeho slova (zvláště v listech Římanů a Galat'anů) nám dávají poznat a živě pocítit velikost onoho

napětí a zápasu, který se odehrává v člověku mezi otevřeností k působení Ducha svatého a odporem a opozicí k němu, k jeho spásonosnému daru. Protivné termíny nebo póly jsou u člověka jeho omezenost a hříšnost, neuralgické body jeho psychologické a etické skutečnosti; a u Boha tajemství daru, neustálé sebedarování božského života v Duchu svatém. Kdo zvítězí? Ten, kdo bude umět přijmout dar.

56. Bohužel odporování Duchu svatému, které zdůrazňuje sv. Pavel ve vnitřní a subjektivní stránce jako napětí, boj, vzpouru, k níž dochází v lidském srdci, nalézá v různých dobách dějin, a zejména v době moderní, svou stránku vnější. Stává se konkrétním obsahem kultury a civilizace, filozofickým systémem, ideologií, programem jednání a utváření lidského chování. Nalézá svůj největší výraz v materialismu, jak teoretickém - jako systém myšlení - tak praktickém - jako metoda čtení a hodnocení faktů a též jako program odpovídajícího chování. Systém, který nejvíc rozvinul a dovedl do krajních praktických důsledků tuto formu myšlení, ideologie a praxe, je dialektický a historický materialismus, dosud uznávaný za podstatné jádro marxismu. Zásadně i fakticky materialismus radikálně vylučuje přítomnost a působení Boha, který je duch, ve světě a především v člověku; a to z toho základního důvodu, že nepřijímá jeho existenci, poněvadž je to systém podstatně a plánovitě ateistický.

Poznámky

232 - Lk 2,27.34

233 - Gal 5,17

234 - Gal 5,16 a n.

235 - Srv. Gal. 5,19-21

236 - Srv. Gal 5,22an.

237 - Gal 5,25

238 - Srv. Řím 8,5. 9

239 - Řím 8,6.13

240 - Řím 8. 10. 12

241 - Srv. 1 Kor 6,20